

VII. 1113.

SÁROSPATAKI

IFJUSÁGI KÖZLÖNY

L. ÉVFOLYAM

Főszerkesztő :
PALUMBY GYULA

Társszerkesztők :
Fűrjész István, Novotny Gyula,
Mészöly Gedeon, Molnár Gyula.

Felelős szerkesztő:
KONCZ SÁNDOR

1934. SZEPT.—OKT. HÓ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL :
SÁROSPATAK
FŐISKOLA.

1/2

MEGJELENIK JULIUS ÉS
AUGUSZTUS HÓ KIVÉ-
TELÉVEL HAVONKÉNT.

ELŐFIZETÉS :
EGÉSZ ÉVRE 3 P
FÉL ÉVRE 1.50 P
EGYES SZÁM 30 FILL.

T A R T A L O M :

Dr. Rácz Lajos fényképe. — Palumby Gyula :
Dr. Rácz Lajos 1864—1934. — Koncz Sándor :
Tükör előtt. (Kezdetben vala az Ige) — Dr.
Gulyás József: Ma ötven éve... — Mészöly
Gedeon: Gondolatok az egyetemes reformá-
tus sajtó kérdéséről. — Vatai László: Fel-
adat-adat. — Indul a „Közlöny“. (Mészöly
Dezső rajza). — Vatai László: Üresség. A köd.
(Versek.) — Gróf Haller Gábor: Gyermek-
kaland. — Biró Sándor: „Nagy magyar télben“.
— Mészöly Dezső: Üres a bálterem. (Vers) —
Hován István: Faluszeminárium. — -hó-: Fel-
vidéken. — Békés Géza: Vándorúton Ausztriá-
ban. — Pályázat. Kedves Olvasóink! Híreink.

Apró mozaikok a Főiskolai Kórus Történetkönyvéből, melyek nem világtörténeti események.

Kedves, humoros, de az egyes korokat nagyon jellemző kis történetek sorakoznak időrendben e könyvben a 300 éves kórus életéből, változatosan írják, a minden évben más-más kóruselnökök szerint.

Különösen a vidéki kiszállások, utazások voltak hálás tárgyak. Lásunk egyet az 1860. május 6-iki pinkóczi út történetéből, ahová Nagys. Horváth Simon úr requiemjére mentek:

„... főtisztelendő Zsarnay Lajos úr s tekintetes Erdélyi János úr — mint kik szónokoknak hívtattak meg a requiemre — mentek előttünk s mi rendben utánok. Ujhelyben reggeliztünk, onnan elindulva ebédre Terebesre értünk, hol ránk már Pinkóczról előre odaküldött udvari ember várakozott s a kellő rendelkezést már előre megtéve, nemsokára vígan ebédeltünk s bár az idő igen alkalmatlan volt, az általános fiatal víg kedély nem volt lehangolt. Ebéd végeztével rögtön indultunk s éjszakára Nagymihályra értünk a *Magyar Kos* nevű vendéglőbe. Estve vacsora után 11 órakor a vendéglős a rögtönzött zsupágyakat megcsinálva, lefeküdtünk; de ki tudna ott aludni, hol 30 pataki diák van egy házban. Tréfa tréfát s ezt folytonos nevetés követte... Másnap ebédre Ungvárra, Nagys. Horváth Mária úrnő, az elhunyt testvérje kastélyába mentünk, hol víg, de illetem nem sértő barátságos ebéd s poharazás után egy pár darabot elpróbált az énekkar, minek hangja Ungvár nagyrészt körünkbe varázslá...“

Ezután a nagy ünnepség következett, melynek honorariuma volt számukra „kiosztandó 250 frt., úti költségre 40 frt., 10 kenyér, 2 oldal szalonna, disznófej, turó.“ Visszajövet „mielőtt bementünk Nagymihályba, a város végén egy bocskoros várossal történt összejövételünk. A sorompót — látva minket — lehuzta. Mondtuk neki, hogy eressze fel, de az macskodott. Mi tudva kiváltságunkat, hogy t. i. a diák tevévámnon nem fizet, a tót eltaszítva, egy kicsit megtanítva, a sorompót felrántottuk s mind a 6 szekér a tót nagy óbégató muzsikája mellett áthajtottunk...“

(Kiss Péter IV. é. h. h. közlése)

Amiről már sokan hallottak... nemcsak a tiszánineni egyházkerület hivatalos lapjából, de a világi sajtó oldalán is olvashatták, hogy Sárospatakon a teológus ifjuság *leventeoktató tanfolyamot* végez. Sokan azt gondolták rólunk, nem vagyunk képesek ilyesmire s fegyverforgatáshoz nem szokott „törékeny“ testünk az első gyakorlatok után felmondja a szolgálatot s a „szent regiment“ — ahogy Patakon hívtak bennünket — feloszlik. De ime mégis megálltuk a helyünket és befejeztük a 3 hetes tanfolyamot. Köszönetet mondunk az ügy gyakorlati lelkes megvalósítójának, véghezvivőjének és állandó vezetőjének Petróczy Lajos százados urnak.

Vele együtt annak az 5 oktatónak, — névszerit dr. Szöllőssy József I. raj, Polányi Aladár II. r., Kovács András III. r., Balázs József IV. r., Csoma István V. r., — akik a 3 hét alatt rajukkal szívvel dolgoztak a legjobb eredményért. Két szemlénk is volt, a díszszemle szept. 29-én, mindkettőn Kurdi Mihály saujhelyi ezredes ur vett részt és intézett megelégedő szavakat hozzánk az általa nem várt eredményért. Záróesténk volt szept. 30-án a konviktusban, a teol. tanári kar és tanfolyam vezetői jelenlétében. A vacsorát kedves beszédek, katonanóták és szavaltatok tették bensőségebbé. Minden raj apró aktuális dolgokkal ajándékozta meg oktatóját.

SÁROSPATAKI

IFJUSÁGI KÖZLÖNY

L. ÉVFOLYAM

Főszerkesztő :
PALUMBY GYULA

Társzerkesztők :
Fűrjész István, Novotny Gyula,
Mészöly Gedeon, Molnár Gyula.

Felelős szerkesztő:
KONCZ SÁNDOR

DR. RÁCZ LAJOS

† 1864–1934

DR. RÁCZ LAJOS

1864—1934.

Amilyen kerek egészek az évszámok, amelyek dr. Rác Lajos életének kereteit szegélyezik, ugyanolyan teljes és egész ember volt ő maga is. Élt **hetven** esztendőt. Tanári munkássága tartott **negyven** esztendőig. Megérte, de már nem ünnepelhette az általa alapított Közlöny **ötven** éves fennállását. Teljesség felé haladó életére nyugjelet tett az ő **tíz** napig tartó haláltusája.

Ha ezeket a kerek számokat sorra nézzük, hogy azokban meglásuk az ő életének és munkájának kerek egészét, azt látjuk, hogy azok mögül egy magasan kiemelkedő, ismerős vonásokkal ívelt arc tekint felénk. Ezek az ismerős vonások akkor vésődtek be dr. Rác Lajos egész lelkivilágát kifejező arcába, amikor még mint gyermek, átlépte a mi pataki iskolánk kapuját, amely vonásokat egész lényével együtt viaszok arcán is maradandó márvánnyá merevített a halál biztos keze. Ez a sirból is felénk tekintő, minden kis és nagy pataki diák előtt ismerős arc dr. Rác Lajosnak a pataki iskoláért élő és dolgozó arca. Ebbe kell most nekünk megegyeszer beletekintnünk, hogy olvasshassunk és tanulhassunk az Ő örök pataki diák arcvonásaiból.

Ez a hetven esztendőre terjedő, állandóan a munka terhét viselő élet azért volt annyira teherbíró és vihartálló, mert gyökerét láthatatlan szálakkal, mindig az örök Erőforrásba vetette. Ahonnan élete első útjára elindult, a Hegyalja falujában, az egykor szebb napokat látott Mádon még ma is beszélnek az istenes papi familiáról, amelyiknek tisztaságot árasztó levegője, élet volt sok elhaló lélek számára. Ezt a levegőt szívta magába a mi nagy professzorunk is. Ugy, hogy az ő ereiben már az Ige vére keringett, amikor édes apja a harmadik gimnáziumba behozta Patakra. Ez a beléoltott vér a gimnázium elvégzése után is itt tartotta, sőt magával ragadta és beírta a teológiára, hol bőséggel meríthetett az életnek italából. Talán az ezzel való megkeresztelés és eljegyzés kényszerítette őt arra is, hogy ne csak pataki diák, hanem pataki tanár is legyen. Olyan pataki tanár azonban, aki még öreg korában is hűséges diák marad. Lehet, hogy a véletlen, de még inkább az igaz Erőforrásból való táplálkozás kényszere sodorta az Ige kütfőjéhez, számára a halál útját jelentő tized legelső napján is. Épen vasárnap volt, amikor minden szóra a lélek mozdulásával felelő, örökké felejthetetlen, tipikusan figyelő arca, ott hallgatta szokott helyén az Igét a templom első padjában. De hétfőn már meg kellett indulnia a nagykaszással való tíz napos és vereséggel végződő halálküzdelmébe. Így lesz a hetvenes évszám, olyan egész keret, amelyik tökéletesen kifejezi

azt, hogy az Ő élete Isten Igéjéből eredt, az azzal való táplálkozás közben dagadt magával sodró folyammá és szükséges törvényszerűséggel oda is torkollott annak tengerébe.

A negyven esztendőes kerek szám, amelyik az Ő tanári munkásságát jelzi, annak a kifejezője, hogy Ő ezeket az élet cseppeket maradék nélkül hullatni is tudta életének veteményes kertjébe. Dr. Rácz Lajos felénktekintő arca úgy ment át a diák elődök és utódok köztudatába, mint amelyiknél szigorúbb professzori arc nem volt a világon. Dr. Rácz Lajos azonban csak annyira volt szigorú tanár, amennyire azt az Ige szigorúsága megkívánta. Sőt ha ilyen mérőeszközt alkalmazunk, akkor egyszerre rájövünk, hogy a jóság és elnézés nagyobb volt benne, mint a szigorúság. A szóról szóra megkívánt studium, a számos anekdótára alkalmat adó szigorú kolloquiumok forró levegője, a furfangos diáknak minden útját előre feljegyző professzori notesz mögött mindig ott dobogott az Ő meleg szíve. Ez a szív, ha kellett perzselt és égetett, de melegített és fénytárasztott, ha az alkalom úgy kívánta.

Dr. Rácz Lajos úgy is él a köztudatban, mint a legpontosabb tanár. Amikor megszólaltak a csengők, az ő magas alakja már megjelent a tanterem ajtajában. Amikor nyolc órára ígérte a kolloquiumot, nem váratott órákhosszat magára. Ugyanakkor azonban Ő maga is pontosságot követelt. De sok, a dolgát esáki-szalmájaként széthagyó diák, vagy azóta már hivatalnok tanulta meg az Ő Igét lehellő életéből, hogy az élet maga is pontosság. Dr. Rácz Lajos pontosságát is, a hetven, illetve negyven év kerektségével, teljessé tette a kötelességét legpontosabban teljesítő hivatalnok, az étellel viaskodó sötétség fejedelme, a halál.

A mi nagy professzorunk azonban leginkább úgy ismeretes messze földön, mint tudós tanár. Ha a munka az életnek az a sója, amelyik a romlástól megóvjaa az embert, akkor dr. Rácz Lajos élete azért volt olyan romlatlan egész, mert munkás ember volt. Munkájának a vas szorgalom és a betonból vert akarát szolgáltak támasztó pillérül. Munkája eredményét nem csupán az az értékmérő mutatja, hogy iskolánknek ajándékozott könyvtárában, egész külön kis könyvtárat alkotnak a saját művei és hogy magyar, német és francia lapok hasábjai viselik az Ő nevét homlokukon, hanem munkájának elsősorban az Ige adja meg igazi értékét. Filozófus és pedagógus volt. Bölcsészete azonban nem e világ szerinti bölcsesség, hanem a Krisztus keresztje alatti hitvallás. Pedagógiája kézenfogva haladás Krisztussal egyúton az Igazság és Élet felé.

Ennek a menetnek útvonalát jelzi a jubiláló Ifjúsági Közlöny is. Sok ujságban jelentek meg dr. Rácz Lajosnak cikkei és munkái. Sok ujságnak volt szerkesztője, vagy munkatársa, de egyik sínes, amelyik életének fejlődését olyan szemléltetően feltüntetné, mint az Ő szívéhez annyira hozzáfórtott Közlöny. De sok szeretettel és áhítatos visszaemlékezéssel tudott beszélni azokról a napokról, amikor hosszú tervezgetés és fejtörés után az iskolakert valamelyik padján összeült a Közlöny első szerkesztő-bizottsága. Bizony büszkeség is vegyülhetett ezek közé a szavak közé, mert az Ifjúsági Közlöny Magyarországnak egyik legrégebbi irodalmi folyóirata. És ha az ötven esztendő kerek egészéről szám-

vetést akarnánk készíteni, eredményként mindig azt találunk, hogy dr. Rác Lajos ötven minus egy esztendeig volt szerkesztője ennek az ujságnak és a Közlönyt, annak minden barátját, az évről-évre fokozódó mértani haladvány szeretetével szerette.

Minden jubileumi számban Ő volt az első felszólaló. Diákjai számára mindig szívesen adott interjút. Most is készültünk rá. Ötven év távolságából visszatekintve, mit fog mondani az első szerkesztő? A fogadtatás lesújtó volt. Augusztus elsején találkoztunk utoljára... Mi lehajtott fejjel állottunk... Ő némán feküdt a sötét ravalalon. A gyászos tized, amelyik kegyetlen kerektségével egy egész életnek teljességére tette oda a nyugjelet, de amelyről hisszük, hogy az Isten színe előtti egésznek és igaznak való találattatását is jelentette, az Ő számára örök hallgatást parancsolt.

De felénktekintő arca, a leírt, megélt és hirdetett Ige, minden pataki diáknak beszél, üzen, ma is! Palumbo Gyula.

TÜKÖR ELŐTT.

KEZDET BEN VALA AZ IGE.

Ján. ev. 1 : 1. v.

Egy teljes örökkévalósággal ezelőtt történt, hogy *hatályba lépett* ez a három rövid szó. Mikor még semmi sem volt, mikor még emberek sem éltek, mikor még senkinek eszébe sem jutott, hogy megrajzolja a teremtés rejtélyes iniciáléját, az isteni fényezés már *akkor odavetítette* e mondatocskát a kijelentés *ex libris*-eként. Összefoglalódik ebben minden, ami *volt, van* és *lesz*. Milyen boldogoknak *kell* lennünk, hogy megtaláltuk életünk legegységesebb tételét: Kezdetben vala az Ige. Benne van ebben az élet *gyökere, törzse* és *csúcsa*.

„Más fundamentumot senki sem vethet, mint amely vettetett...“ A teremtés titkos műhelyébe számunkra csak egy *ablak* nyílik: *Jézus Krisztus*. Ez az egyetlen név *lett* a *mult préludiuma* és dicsősége. Ő lett az egyéniség, a lélek fundamentuma, a szellem kormányosa, a célok, nagy készülékek ihletője, az eszmék prófétája, a titkok prédikátora, az imádkozók főpapja. A szent kezdetekhez akaratot kovácsolt; az akarathoz terveket folyósított; a tervekhez eszközöket adott kölcsön; a kölcsön kamatává a háládatos életet tette; s mivel a váltót ő maga írta alá, Ő lett a törlesztés áldozata, de a visszafizetés hőse. Minden kezdet, amelyre azt mondjuk, hogy *volt*, nem más, mint az Istennek a saját rovására való *ajándékozás szerződés-kötése* mivelünk.

„Én minden napon tíveletek vagyok...“ Az élet törzse a *mindenkori jelen*. A kezdet pedig a jelen egyetlen *privilegiuma*. Életünk nagy fordulásai csak a *rogtón* osztályába tartozhatnak. A mindjárt és tüstént kategóriái az élet ezerszínű lehetősége. Amikor Ő velünk *kezd* lenni: ez életünk kezdete. Ő a gondolatok kohója, munkánk szent fújtatója. Ha Ő velünk van, körülvesz a „tisztség“ levegője. Ő mindig azt jelenti, hogy *azonnal* menj el, hogy *azonnal tedd meg*, *azonnal kezd meg*. Ő mindig

azt jelenti: *most* ne kételkedj, *most* ne irigykedj, *most* ne habozz. Jézus minden élet *szeptembere*, minden nap első órája, minden óra első perce. Aki Ővele van és akivel Ő van, annak dátuma szeptember 10-én is és októberben is örökké *január 1.* Nemcsak vala, hanem *kezdetben van is az Ige.* Jézus örömmel nyit *új évet* mindnyájunk naptárában.

Az élet csúcsa a jövő. „Ahonnan ami megtartó Istenünket várjuk...” A jelenben minket a múlt táplál, de a *jövő segít.* A multat megbecsülni, a jelent nem elnagyolni: ebben nyílik meg a *jövő ígérete:* „... akkor pedig színről-színre“.

Koncz Sándor IV. é. hh.

MA ÖTVEN ÉVE...

Az egyik elterjedt esti lap a világháború kitörésének huszadik évfordulója alkalmából folytatólagos cikksorozatot hoz e címmel: Ma husz éve... A nagy világvihar kitörése óta történt eseményeket vetíti emlékezetünk mozivásznára. A husz éve történt események olyan közelinek látszanak és mégis olyan távolinak tűnnek fel! Közelinek, mert hiszen még bennük élünk, távolinak, mert egy letűnt régi Nagy-Magyarország daliás korából valók. Közbe-közbe fülünkbe csendülnek ismerős mondatok: az „idő szép“, „nyugaton a helyzet változatlan“, amelyek azóta szállóigévé lettek.

Az esti lap e módszerét követve, a Sárospataki Ifjúsági Közlöny ez évi első számát mi is e mondással kezdjük: Ma ötven éve... A sárospataki ifjúság daliás korát idézzük elő, azokat a forró napokat, amikor több pataki diák lelkében megfogant a gondolat: ifjúsági lapot kell indítani. A gondolat tetté lett, megszületett az Ifjúsági Közlöny, amelynek első felelős szerkesztője dr. Rácz Lajos, társszerkesztői pedig Szabó József, Szuhai Benedek, Tóth Miklós voltak. Megalkották „ama meleg érdeklődésből, amellyel viseltetek a Főiskola s annak kebelében élő egyetek iránt, hogy az ifjúságnak kedves órákat szerezzenek, s azok számára pedig, akik már elhagyták az alma matert, boldog visszaemlékezésül szolgáljanak“ közleményei. A szerkesztő III. éves teológus volt s a kollégium 11. sz. szobájában lakott. A társszerkesztő szintén III. éves teológus volt s a 28. sz. szobában volt megtalálható.

A lap a kitűzött célokat igyekezett megvalósítani és ha egyik-másik szerkesztő nem is tudta azt 100 százalékban beváltani, ha akkor szünetelt is a lap, mégis él s elérte alapításának ötvenedik esztendejét.

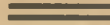
Ma ötven éve... Hol van már a régi alapítók s az első munkatársak nagy része?! Közülük talán csak egy él: S. Szabó József c. főigazgató, a debreceni ref. főgimnázium ny. igazgatója, aki ma is friss testi és szellemi erőben dolgozik s reméljük, hogy e percben bizonyára meleg szeretettel gondol a lapra. Mi is az alapítás félszázados évfordulóján a legmelegebb üdvözlettel keressük fel e hasábokon az első szerkesztőség egyetlen élő tagját, a magyar prot. tudományos irodalom fáradhatatlan munkását, áldást kérve a Mindenhatótól életére. — Kegyelettel gondolunk munkatársaira, köztük a lap első felelős szerkesztőjére, főiskolánk nem régen elköltözött

nagynevű tanárára, dr. Rác Lajosra. Sírjára letesszük e sorokban az alapítás félszázados évfordulóján a hála s kegyelet koszorúját.

Ma ötven éve! Olyan rég volt, mégis olyan közelinek tetszik! Végig forgatjuk az ötven esztendő alatt megjelent évfolyamokat. Hiszen ezekben nem látszik meg az ötven év! Ez a lap mindig fiatal marad s az is marad végig. Munkatér a fiataloknak s a fiatalság, a fiatal évek emlékét visszahozó varázsszer az öregeknek.

Ma ötven éve alapították a Közlönyt.

Dr. Gulyás József.

Gondolatok az egyetemes református sajtó kérdéséről.

Az ember élete nagy pillanataiban egyedül van; fokozottan érvényes ez a nemzetek, országok életében. Amíg simán mentek a dolgok: hány, a magyarságtól tulajdonképen független szempontra kellett tekintettel lenni, hányféle különböző befolyásnak kellett utat nyitni a magyar — ha egyáltalában létezett ilyen — külpolitika vezetésében. Amikor azután beborult az ég s a szerencsétlen háború minden odiuma ránk hárult: milyen egyedül voltunk akkor.

Aligha volt Európában a háború végén külpolitikailag tájékoztatlanabb s egyben befolyásolhatóbb állam Magyarországnál. Lassan mindenki előtt világossá lett, hogy a háborút sokkal inkább Budapesten vesztettük el, mint a frontokon, és épen mélységesen keresztyén lapok híján.

A viszonyok konszolidálódása után az egész társadalomra kiható mozgalom indult meg kifejezetten keresztyén irányú sajtó megteremtése érdekében. A gyűjtésnek szép eredménye lett. A református társadalom reménykedve tekintett a — jó részben az ő támogatásával összegyűlt — milliókra.

A pénzen pedig megalapított a ma kifejezetten katolikus irányú sajtó. Ne keressük ennek a számunkra igen fájdalmas ténynek a még alig közelmúltba gyökerező okait. Elég legyen annyit leszögeznünk, hogy a *magyar protestáns társadalom az egyetlen Magyarországon, mely világnézetét politikai napilapban nem képviseltetheti.*

Talán azt vethetnék szemünkre, hogy egy hitfelekezet, különösen pedig a protestáns, már csak magasabb etikai szempontok miatt sem foglalhat el politikai álláspontot. Legyünk jó magyarok, vagy ha jobban tetszik, jobboldali magyarok s elégedjünk meg ezzel.

A tévedés ott van ebben az okoskodásban, hogy ma a politikai és társadalmi tájékozódottság nem azt jelenti számunkra, amit esetleg ötven évvel ezelőtt. Amint a múlt évben itt megtartott külpolitikai gyűlés is leszögezte: mi is megállapíthatjuk: helyesen irányított magyar politikai közvéleményre szükség van. Mi eggyel tovább megyünk: vegye ki az őt megillető részt ebből az irányításból egy protestáns napilap.

A bel- és külpolitikai, valamint a különböző társadalmi kérdéseknek egész sora szorul protestáns világnézetű, objektív tárgyalásra. Vegyünk csak hamarjában mindenikből egy-kettőt.

Tudja-e például a magyar protestáns közvélemény azt a tényt, hogy ma a — melleleg szólva annyira barátságunkat és politikai szekundálásunkat élvező — osztrák köztársaságban, ha valaki át akar térni valamely protestáns felekezetbe, azt először idegorvosi vizsgálatnak vetik alá, megállapítandó, hogy az illető, kinek ilyen bizarr ötlete támadt, nem bolond-e?!

Kinek fájjon emiatt a feje, ha a mienk nem fájhat? A protestáns közönség legfeljebb, ha egy-egy hetilapjából értesül, megkésve, az ilyesmiről.

Vegyünk mást; kultúrpolitikai kérdés. Néhány évvel ezelőtt nagy port vert fel az egyetemeken létesített ú. n. „párhuzamos tanszékek“ ügye, mely lényegileg abban áll, hogy egyes, református professzorokkal betöltött tanszékek mellé ugyanolyan, de kizárólag katolikusokkal betölthető tanszékeket szerveztek, hogy a katolikus hallgatók saját felekezetük fiának megvilágításában hallgathassák Arany balladáit, vagy Petőfi lírájának méltatását. Hogy azután bizonyos egyéni átértékeléseknek tág tere nyílhat, az nagyon kézenfekvő.

Akkoriban a napilapok épen hogy csak megemlítették a konvent tiltakozását s az ügy a nagyközönség részére teljesen elintéztetett. A református heti és folyóiratok természetesen nem tudhatták még megközelítő eréllyel sem képviselni a református álláspontot, ami a nemes tudományosságéval is azonos volt.

Végül egy egyházpolitikai kérdést: Egységesen itéli-e meg a magyar protestáns közönség — akár megközelítően is — a németországi prot. egyházak új helyzetét? Nem is ítélné így meg, mert hiányzik a református napilap, mely állandó friss hirszolgálatával tájékoztatna az új és legújabb fejleményekről.

Fel sem sorolhatók a magyar agrárpolitika, a telepítések, a birtokok megoszlásának súlyos kérdései, melyekről bizonyos igen kézenfekvő okok miatt a katolikus, vagy a katolikus érdekkörbe tartozó lapok egyáltalán nem beszélhetnek.

Jól értsük meg: nem arról van szó itt, hogy sebbel-lobbal református napilapot gyártsunk, hiszen erre erőink még ma csekélyek. Nem arról van szó, hogy egyes heti és havilapjaink megszüntetésével azok tökéjét erre a célra használjuk fel. Konstruktív dologról beszélünk, *egy eszme értékeléséről, mert hisszük és valljuk, hogy a magyar református sajtó csak egy kálvinista, nemzeti szellemű napi orgánummal lehet teljes.*

Tudjuk, hogy sokan vannak mögöttünk, hiszen már a „Magyar Út“ is ilyenfajta eszmék szülötte; hanem kéthetenként hangot adni a református politikai és társadalmi világnézetnek kevés.

Régi térképekre odairta valamikor a mappakészítő Észak-Amerika, Kelet-Szibéria vidékére a jámbor intelmet: Ne ultra! — Az expedíciók nem fogadták meg a tanácsot: változatlan kitartással törtek tovább előre, új világok, új perspektívák felé. Nekünk, magyar fiatalságnak sem lehet megtorpannunk, akiknek a vállunkra fog nehezedni a magyar jövő: mert az akarat előfeltétele a sikernek!

Mészöly Gedeon
VIII. o. gimn. tanuló.

FELADAT-ADAT.

Nyári konferenciák, SDG. konferenciák árnyékában egy kicsit talán fáradt és sötét mondatokkal ébresztgessük a lelkeket. Nézzük meg a mai Magyarországot ezer tévedésével, ezer bűnével, de ezer lehetőségével. Nézzük meg a nagyon fájó, nagyon jajgató országot, az egyik oldalról a pusztuló magyarságot, de nézzünk meg erős és pozitív dolgokat is.

Mindenfelé hirdetett és mindenfelől hallott kérdés mostanában az ifjúság problémája. Írtak és beszéltek róla sokan. Talán meg is gazdagodtak egy páran ebből a problémából, de eredménye nem mutatkozott semerre sem. Gyűléseztek és memorandumokat szerkesztettek, elsírták a harmincévesek a húszévesek panaszait, legtöbbször az ifjúság nélkül. Az ifjúság pedig kritizált és zúgolódott minden ellen. Pedig az ő szempontjából más lenne a megoldás. Ne másokat kritizáljunk, hanem magunkat nézzük meg előbb, magunkból is van sok kivetni való. A hiba gyökerét ott találjuk meg, hogy eddig nem dolgoztunk eleget. Nagy mámoros borcsatákon sokan azt hitték, hogy félistenek. Az életstílusnak meg kell változni, de hogy ez megtörténhessék, egyfelől éles megvilágításban kell látni eddigi hibáinkat, másfelől látni kell, hogy merre menjünk. Ezt a látást akarta adni a konferenciának az SDG. szövetség, mert egyik célja a *tisztán látó magyarság* kinevelése.

A tisztán látásnak csak egy következménye lehet: dolgozni. Egy új magyar középosztályt kell kitermelni a magyar talájból, a magyar népből, a magyar nép számára, mert a régi magyar középosztályunk részben tönkrement, a kezdeményezés, a friss erő, a pénz már nem az ő kezében van. Ezért van szükség új középosztályra, elsősorban új falusi intelligenciára, hogy majd meg tudjuk cáfolni ezt a fejünkhöz vágott állítást. Ezért van szükség *dolgozó magyarságra*, ezért van szükség együtt dolgozó olyan fiatal emberekre, akik egyforma programmal indulnak az életbe.

Ez a program pedig nem lehet más, mint a magyarság megmentése. Az ország alapja és mindenkori erőssége a parasztsztyály volt. És most a parasztságot is kikezdte a halál. Az untatásig sokat írtak erről a kérdésről és mégis beszélni és írni kell róla tovább, mert azokon a helyeken, ahonnan a segítségnek jönni kellene, nem törődnek még most sem ezzel a problémával. Nem az államhatalomra gondolok most elsősorban, hanem ölbetettekű saját magunkra, az ifjúságra és azokra, akiknek a bőrére megy a játék, a parasztságra. Egy lehetőség van itten csak, a dolgozó magyarság. Enélkül a magyarfajta megerősödéséről nem lehet szó.

Ezekén túl pedig *új magyarságra* van szükség, egy olyan új magyarságra, mely a dolgozó magyarságon épül fel. Ruganyossá kell tenni a magyarságot, fogékonnyá a lelkét minden új, minden szép és életerős eszme iránt. Ezt pedig más nem teheti meg, csak az ifjúság. Szeretném hozzátenni, a kálvinista ifjúság. Négyszáz éven keresztül a kálvinizmus képviselte az új magyarságot. Nem volt olyan eszme, melyet ne ők hoztak volna nyugatról. Élesztő volt mindig a magyarság testében a magyar kálvinizmus. Az idő kovászai voltak. Ők élesztgették a mindenkori magyar

jelent és ők igyekeztek formálni a magyar jövőt is. Ha ők az idő kovászai voltak, a mostani magyar ifjúságnak akkor az idő robbanó anyagának kellene lenni, szétvetni sok régi korhadt alkotmányt, de rombolva is építeni az újat. Ilyen új magyarságot hirdettek a konferencián mindenki előtt. Mit jelent még az új magyarság? Talán egy álmot. Mikor valóság lesz, hogy Magyarországon minden gazda magának arat, mikor valóság lesz, hogy Magyarországon minden ember a nép érdekében dolgozik és az ország gazdaságilag új alapokra van építve. Ezt jelenti még az új magyarság.

Ezek az égető magyar problémák vas-erővel kényszerítik, hogy az SDG. konferenciák célja — ezeknek a problémáknak megvilágításán keresztül — nem lehet más, mint: tisztán látó magyarság, dolgozó magyarság, új magyarság és *kálvinista magyarság*. Tudatosan hagytam a végére a kálvinista magyarságot, mert ebben a fogalomban a többi mind feloldódik. Ez az egy meghatározza a többit is. Ezért volna szükséges öntudatossá nevelni és saját magunknak is öntudatosítani református mivoltunkat.

Ezekről pedig nem azért volt szó, mintha ezeknek a megvalósítása valamelyik balatonszárszói konferenciának volna a feladata. Nem! Ezeknek egyetlen feladata, hogy ilyen és ezekhez hasonló eszméket szórjon szét a magyar diákság, különösen a főiskolás ifjúság lelkében, hogy ott termékeny gondolatokat és cselekedeteket érleljen meg.

De hol van ez az ifjúság? Sokat sírtunk már bajaink felett, sokat agitáltunk már a magyarság bajai mellett, de mikor komoly építő munkáról volna szó, akkor elhallgat a berkekben (pardon a pesti aszfaltokon) minden szó és meglapulnak benne a fiúk. Mikor végre arra kerülne a sor, hogy meghalljuk és meglássuk problémáinkat igaz megvilágításban, akkor a meghívott ötezer diák közül hol maradt négyezerkilencszázhatvan.

Ötezer meghívó szétküldése után összegyűltünk negyvenen, az ország minden részéből. Jöttek jogászok, jöttek bölcsészek és medikusok s elhozta érdeklődését néhány teológus is. Sajnos az érdeklődés sok tekintetben nem a konferenciának, hanem a Balaton vizének és Balatonszárszó pizsamás nőinek szólt, fakultásbeli különbség nélkül. De ezek az emberek legalább már kereső lelkek, kik az igazság és tisztánlátás közelébe jutottak. Nagy általánosságban azonban lélekzetmegállító az a mód, ahogy a magyar főiskolás ifjúság nagy, roskasztó problémáink terhe alatt felelőség érzése nélkül, szent nemtörődömséggel jár. Bizony revizióra szoruló régi bűnök ezek.

Vatai László

III. é. h. h

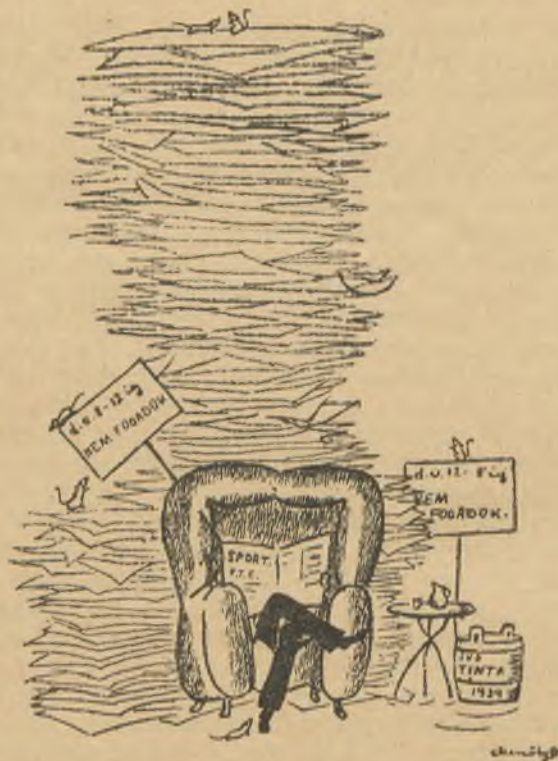
ÜRESSÉG.

Most üres minden,
Nincsen semmi, csak a keret.
Szeretnék beültetni életemben
Sok nagy teret,
Melynek lúthomokjába
Minden nap egy álmot temet
Az én furesa valóm.
Szeretnék ültetni sok virágot,
Hogy pompázzék ezer színben,

Mert most a lelkemben
Semmi sincsen,
Csak egy hatalmas ragyogó keret.
Mely várja a beteljesülést,
Várja a holt nap szent napot,
Várja a virág-erdőt,
Kábító édes illatot,
S élet ezer színét.

Vatai László

III. é. hh.

INDUL A „KÖZLÖNY.“ A szerkesztő dolgozik. (Mészöly Dezső rajza)

A KÖD.

Opálosan fekszik körülted,
 Eltakarja a Valót.
 Ha belenézel
 Nagy titkokat sejtet.
 És huz a ködbe,
 A semmibe a vágyad.
 Mily szívesen vetnél bele
 Puha ágyat.
 Ha belenézel
 Látod a végtelent,
 A végtelen eltakart Valót.
 Istent, lelkeket
 Magad elé idézel,
 S látod az életet
 A meghalót
 Opálosan csillogni körülted.

Ez az élet.
 Opálosan szétfolyó massa,
 — És semmi valóság —
 Meghaló szépségét
 Lelkedbe akassza.
 S te bámulva nézed
 A ködöt,
 Az egyedüli szépet.
 A messze végtelenben
 — Alig néhány méter —
 Nézed a lelkedből formált,
 Sok szétfolyó csodaképet.
 Sohsem valóságot,
 De mindig szépet.
 S szívedben ujjongsz,
 Mert ami körülötted nyújtózkodik
 Ez az Élet.

Vatai László III. é. hh.

Gyermek-kaland.

Gertrud mind a kettőnknek tetszett. Nekem is, meg Békés Palinak is. Gertrud negyedik elemista volt, én a tavaszmezőutcai első gimnáziumot végeztem, Békés Pali már a németutcai polgári harmadik C) osztályába járt. Mit tagadjam, Békés Palinak jobban kedvezett a szerencse, én csak dermedt irigységgel szemléltem hódítását, Mást nem tehettem. Meg aztán Pali jó fiú is volt. Erősebb is, mint én. Úgyesebb is. Háromkilencvent ugrott távolból, egytizenhetet magasból. Focizni is sokkal jobban tudott. Emlékszem, a J.M.F.E.-nek (Jövendő Miniszterelnökök Football Egyleté-nek) huszpercen belül három goolt is lőtt. Elismertem felsőbbrendűségét, ezt azonban Gertrudnak sohasem mertem megmondani. Mit volt hát mit tennem: csendben, a tehetetlenség diplomatajájaként Pali malmára hajtottam a vizet. Ezzel elértem azt, hogy mindig Gertrud mellett lehettem és minden játékukban részt vehettem. Csöndes, szép tavaszi napok voltak ezek. A napok úgy peregtek, mint a mesében a drága gyöngyszemek. Egy nap, azonban, emlékszem a bizonyítványkiosztás napján váratlan fordulat állott be. Megszakadt a gyöngysor, napjaink egyhangú szépségét meglepő izgalom váltotta fel . . .

Hátul voltunk a Sváb-kertben. Itt játszottunk és itt talákoztunk mindig egymással, ekkor is egy hétfő délelőtt. Gertrudon kis matrózbluz volt. Bájos, hosszú szőke haja csaknem befödte a sötétkék matrözgallért.

— Mutasd a bizonyítványodat!

— Tessék. — Nyujtottam át büszkeséggel.

— Csak egy hármasad van? Hisz ez csodajó!

Lelkemet melegség járta át. Jól esett az elismerés hangja. Tagadhatatlan sokat javítottam a félévi után. Békés Pali is elégedett volt bizonyítványommal. Szóval ugyan nem gratulált, de amint örömeben szokta, ekkor is jól hátba vágott. A hátbavágás nagysága jelentette örömeinek intenzitását. Ekkor világosan emlékszem nagyon örült, mert úgy hátba vágott, hogy majd orromra estem. Miután megnézték a bizonyítványomat, nem csináltunk semmit. Süketen néztünk magunk elé. Ekkor a nagy csöndben Gertrud szólalt meg.

— Mutassátok az értesítőtöket!

Én szó nélkül átnyujtottam. Amikor lapozni kezdett, valami rossz sejtésem támadt: miért érdeklődik ő más osztályzata iránt? Az pedig csalahatatlanul valóság volt, hogy Gertrud pontosan az én osztálytársaim osztályzó tábláján kutatott.

— Jé, ezt ismerem — mondta első háborútjelentő szavait — és rámutatott Musztetz Miklós nevére. Musztetz Miklós tiszta jeles volt. Bombaként hatottak szavai. Arcunk vörösre gyult, szemünk fényt kapott, lelkünk-ből meg villámgyorsan fölsisteregték a féltékenységnek és bosszúnak forradalmas érzései. De nem szóltunk egy szót sem, csak az együttérzésnek valami leirhatatlan elszántságával összenéztünk Palival.

★

Kitűnő detektíveknek bizonyultunk. Hamarosan felderítettük, hogy

Musztetz Miklós együttjár Gertruddal tánciskolába a Mária Terézia-téri elemi iskolába minden kedden és szombaton este hattól-hétig. Nyomozásunk meglepő eredménye rögvest ki is találtatta velünk a bosszú haditervét. Megverjük Musztetz Miklóst! Először összeborzongtunk saját elhatározásunktól. Az erkölcsi jónevelés irtóatos erővel zsilipezte szándékunk árjait, de hasztalan. Valahányszor feldermedt lelkünkben a bennünket sértő tény, Musztetz Miklós kínosan ártatlan, sáppadt arca, meg aztán Gertrud drága kis szóke fejecskéje mindjobban gyorsította a dolgot. Én még próbáltam halasztani az esetet, de Békés Pali határozott volt és hajthatatlan.

— Megverjük Musztetz Miklóst! — mondotta irtóatos komolyan, terrorisztikus éllel.

— Pali ez nem lesz jó! — próbáltam meggyőzni. — Várjunk egy kicsit még!

— Kuss! — vágta el jóindulatú szavaimat.

— Légy szíves és ne beszélj velem így! Értsd meg, hogyha mi verjük meg, akkor bmondja Varramainak és ő elvág számtanból, meg osztályfőnök is...

— Mit? ... felelte Pali és enyhébb lett az arca, de aztán az előbbi makacssággal folyította — hát ha nem akarod, hogy mi verjük meg, akkor szólunk Arvainak, ő majd elintézi a gazembert...

Ugy is lett. Egy szombaton hárman Árvaival kimentünk a Mária Terézia-térre. Valami orgonabokor tövébe lekuporogtunk és előadtuk Arvainak a történeteket. Ő miután fizetésnélküli suszterinas volt, hajlandónak mutatkozott arra, hogy tíz mirjamért egyszer pofonúti Musztetzet. Ha tizenöt mirjamot adunk, akkor kétszer is meglegyinti arcocskáját. Pali azt mondta, hogy adjunk tizenötöt. Én beleegyeztem, mert Pali szikrázó szemekkel nézett rám, de amikor hat óra fele Árvai a tett végrehajtási területe felé sietett, én utána siettem és megkértem arra, hogy ne adjon neki nagyon erőseket. Ő azt felelte, hogy csak bizzam rá, a többi az ő dolga.

Majd egy óra hosszat kuporogtunk ott a bokor tövében. Már szinte félájultak voltunk az izgalomtól, amikor úgy hét óra fele jelentkezett Árvai.

— Elintéztem. Ide a cigarettát!

Pali átnyujtotta a tizenöt mirjamot, de közbe szakadatlan kérdeztük a végrehajtás mikéntje felől.

— Megkérdeztem tőle, kis fiú hány óra. mire ő az órája után nyult. Erre én jól képen cserdítettem kétszer. Ennyi az egész.

— De hát mondtam, hogy ne üsse úgy meg!

— Nem volt az olyan nagy, mit fél? — felelte valami hátborzongató kegyetlenséggel.

*

Másnap, amikor az iskolába mentem, hogy beíratkozzam a második Á-ba, az iskolakapuban egy kisirt szemű őszhajú asszony fogadott. — Musztetzné vagyok — mondotta — mért bántja a fiamat? Én nem feleltem semmit sem, csak sirtam, mint akit nagyon, elevenen szíven ütött a szó. — Ez az egyetlen fiam — folytatta Musztetzné — egyet már eltemettem s ha ez is elmenne, én öngyilkos lennék...

A dolgok súlyát nem értettem egészen meg, de a szülei sírás meg-

indító erővel tenyerelt rá a szívemre. Csak sirtam és valami nehezen érthető dadogás-félével próbáltam megbízgatni: soha többet!

Azóta csaknem tizennégy esztendő telt el. Tovaillant a gyerekségünk, az ifjúságunk is maholnap őszbe csavarodik, de a régi gyermek pirulásával az egész nyilvánosság előtt azért a régi vétkemért most bocsánatot kérek tőled. Tudom, sem Gertrud, a feleséged, sem te Miklós, nem voltál hibás. Tisztán én, meg Békés Pali voltunk. Az ő nevében is bocsánatod kérem, mert ő tudod nem kérhet, szegény, szerencsétlen egy esztendeje halott.

Gróf Haller Gábor.

„NAGY MAGYAR TÉLBEN...”

Elmúltak a nagy napok. Megpihent a Retyezát szikláin keményen feszülő izmunk és lelkünk előtt fel-felelevenednek régi képek, kedves és fájó emlékek. Ezen a nyáron júniusban és júliusban 11 pataki teológus róttá 5 hétig dr. Szabó Zoltán teol. tanár vezetésével Erdély útjait, kúszott égbenyúló havasain s járt a Fekete-tenger sívó homokján. A kedves és felejthetetlen Lét, harmincöt örömmel és fájó emlékekkel telt nap. Romániába mentek a Timótheus teológusok s igazi magyarokat láttak és találtak szép Erdélyországban.

Szinte a csodával határos s csak az isteni Gondviselés által érthető, hogy Erdélyben még mindig ennyi a magyar. Akkor, midőn mindenfelől megindult s tart állandóan ellenük a pusztító hadjárat, vannak szigetek, magyar területek, melyek állják a támadást, melyek magyarsága piciny, de erős tűzként világít a nagy senyvedésben. A magyarság kitartó szívósságát igazán itt tudta megmutatni. Minél inkább támadják életében s megfosztják életlehetőségeitől, annál csodálatosabb, erősebb energiával csap ki élniakarásuk. A brassói Székelykör, a nagyenyedi testvér-iskola és még sok mások mind-mind erős fészkei a magyar érzésnek. A magyar kultúrfőlény egész Erdélyben, sőt Románia csaknem minden részében érezhető. Nem elfogult szemmel vizsgáljuk a dolgokat, de tényekből megállapítható, hogy kultúrjavaik jórésze a magyar többértékűségről tanuskodik. Jellemző, hogy a higiénikus élet alapjait, a rendszeres tisztálkodást és étkezést a nagy „országghódítás” óta ismerik a románok. A vajdahunyadi vár ormán mintha az előrebukó Hunyady alak is a vár sorsát ábrázolná. Ott, ahol Hunyady vitézei sétáltak rangosan, most fűzött bocskorban csoszognak a vásárra menők. Pusztulnak a „magyar” művészet remekei, porban és piszokban hever a még el nem pusztult magyar érték. A kolozsvári Mátyás-szobor is csak azért állhat még, mert nem bírták ledönteni, de a cenki Árpád szobor kőhalmazzá lett. A magyar hivatalnok és munkás osztályt egyaránt viszik többszörös nyelvvizsgák elé. S nem csoda, ha elbuknak azok a derék, jó tanárok, akik nem tudják, hány torony van az országban s nem tudják érzéssel hangsúlyozni e szót: Románia. A vasúton már nincsenek magyarok. Szabókkal helyettesítették s így meg is érthető a sok vasúti szerencsétlenség. A diákság helyzete sem jobb. Hosszú, tanulással átgürcölt hónapok eredménye: a bukás. Kolozsváron elbukott a magyarok

92 százaléka, Marosvásárhelyen 100 százalék s Nagyenyeden ketten érettségizhettek le. De „teher alatt nő a pálma“ s a „székelytestvér nem válik vízzé.“ Sok helyen jártunk, sok mindent láttunk. Hányszor láttunk embereket, kik midőn meglátták „Hungária“ jelzésünket, sírva fakadtak. Emlékezünk Torockóra, midőn a sötét éjjel eljöttek hozzánk s zenében, dalban sirták el azt, amit szóval el nem mondhattak. Szomorú a kép nagyon és még szomorúbbá válik, ha arra gondolunk, amit egy lelkész mondott: A magyar iskolából kikerülők 2 év múlva csak románul beszélnek. Vegyes házasságból csak román születik. Vigasztaló az, amit Nagyenyeden halottunk: „Csak az a jó, hogy itt semmi sem állandó. *πρωτα ήει.* Jártunk Brassóban a „Tolvaj soron“, hol banktisztviselők laknak, mi is kaptunk a hamis pénzekből, amellyel tele van Románia. A magyarokat szerte mindenütt bangina-nek (féreg) nevezik. Rongyos és foltozott ruhájú románnak nevezett katonákkal találkoztunk, kik a „nagy tallálkozásra,„ „hosszú vendégségre“ várnak. A mamaiai jamboreen elveszett az egyik zászlónk. Magyar vitte el, vagy román? nem tudjuk. Jártunk Orsován, Vajdahunyadon, Gyulafehérváron, Nagyenyeden, Marosvásárhelyen, Gyergyószentmiklóson, Sepsiszentgyörgyön, Brassóban és sok másutt, de a kép nem változik. Bukarestben minden ötödik ember magyar. Nagyszében virágait soha nem felejthetjük el s a kolozsvári Zsoltároskert felett felragyogó szívárványt sem. Bármennyire is buzgólkodik Negolescu Traján, de Nagyváradon is maradtak magyarok. Voltunk a Fekete-tenger partján a román jamboreen. Minden nap csoportosan jöttek hozzánk magyarnak maradt testvéreink. S midőn búcsúztunk, egy sem jöhetett el, de a sötétség beálltakor egyenként lopózkodtak táborunkba s sírva búcsúztak tőlünk.

Sok mindenről volna még beszámolni valónk. Sokat leírni sem tudnánk. Nehéz is egy nép baját néhány mondatba tömöríteni. Utunk egyik legfőbb értéke az volt, hogy vittünk innen valamit, szeretetet, ami jól esett nekik s hoztuk magunkkal a bizakodás érzését, a reményt, mert Isten nem próbál senkit erején felül.

Biró Sándor.

IV. é. h. h.

ÜRES A BALTEREM.

Az égre-néző néma fák alatt
Színes konfettik: Őszi levelek
Összetaposva, szerte-széjjel...
Világít már a fák közé a hajnal,
Mintha nagy bál lett volna itt az éjjel...

Igen, nagy bál volt...

Szóltak a rigók
S nem is régen még csattogott a nóta,
Szálltak színes konfettik, színes álmok
S szálltak színesen, szálltak össze-vissza
A méztől részeg lepke-mátka-párok...

De most az égre-néző fák alatt
halottak mind a színek és az álmok

Tavasszal újra táncba kezd az élet,
Tavasszal újra kezdődik a bál:
A lombok között csattog majd az ének
Hogy táncba száll az első lepke-pár...
Virágos nagy zöld-bársony szőnyegen
Táncolnak majd a virágyerekek...

De most a fák közé benéz a reggel...
— s olyan furesák a halott levelek!...

Lágy őszi hajnal...
Vége hát a bálnak,
Alszik a mámor és a szerelem.
Nagy néma csönd:

Üres a bálterem.

Mészöly Dezső VII. gimn.

FALUSZEMINÁRIUM.

AZ ELSŐ FÜZET...

megjelent a „Sárospataki ref. főiskola faluszemináriumának füzetei“ sorozatban. Dr. Újszászy Kálmán írta, címe „A faluszeminárium.“ Örömmel üdvözljük ezt a sok tekintetben úttörő munkát, amely szakavatott biztossággal, széles látókörrel kezeli a faluszeminárium kérdését.

Két nagy részre oszlik: *I. Hogyan keletkezik és mi a faluszeminárium? II. A faluszeminárium élete.*

Az első rész elején rámutat arra, hogyha mind a humanitás, mind a nacionalizmus, mind az evangélium szellemének megfelelően kezeljük a ma magyarságának problémáját; semmikép sem térhetünk ki a faluszeminárium, illetve a hasonló megmozdulások gondolata elől. Itt bemutatja az ifjúság koreszmék motiválta rokonvonású megmozdulásait. Ezek után rámutat arra, hogy ez a munka speciálisan pataki munka, amely differenciálódásnak az oka a sárospataki teológus ifjú lelkében keresendő. A pataki faluszeminárista teológust a faluval eljegyzí nem a leendő foglalkozása, hanem a leendő hivatása és a mostani elhivatása.

A faluszeminárium élete című második részben a *belső* és a *külső* falumunkát vázolja.

Ennek első részében a *belső* falumunkában a *külső* falumunkát előkészítő munkával foglalkozik, amely a módszertani részt és az alapismerteket kívánja megadni. Rámutat e helyen a faluszeminárium alapismerteteihez okvetlenül szükséges tudományos és szépirodalom ismerésére, a módszertan kiépítésében pedig nagy szükségét látja a faluszemináristák és más falumunkások tapasztalatainak figyelembe-vételét.

A *külső* munka feldolgozása a falu *életrajzának* felvázolását kívánja adni. Ezután a feladat statisztikai táblázatok, ábrák, grafikonok készítése.

A propaganda szintén a *belső* faluszeminárium munkához tartozik, amelynek célja a koreszméktől áthatott ifjúságot, a *falú intelligens* osztályát megnyerni a faluszeminárium ügyének. Eszközei: előadások, sajtó, kiállítások.

A *külső* munka egyrészt *falú-*, másrészt *tanyamunka*.

A *külső* falumunka egyik része az építő munka, amely a falut segíteni kívánja mind kulturális, mind szociális, mind nacionalis, mind vallásos hiányában.

Ez építő munka eszközei az előadások, ünnepélyek, igehirdetések, beszélgetések stb.

A *kérdőívek* alapján működő konzerváló falumunka a falu szociális, kulturális, nacionalis és vallásos rajzát adja. Itt foglalnak helyet a néprajzi gyűjtések és annak két faja a tárgyi és szellemi néprajz adatainak gyűjtése.

Majd a *kiszállásokkal* foglalkozik és annak különböző fajaival, a tömeges és páronkénti kiszállásokkal.

A tanyai munkánál rámutat a „tanyasi ember“ égetően nagy hiányaira, amelyeket részben a faluszeminárium hivatott orvosolni, illetve feltárni.

Az a lelkesedés, amellyel az ifjúság ezt a munkát fogadta, bizonyítja azt az érzésünket, hogy ez mindenkinek nyújthat valami újat. Az érdeklődők számára a legalkalmasabb útmutatásul szolgálhat és maguk előtt a faluszemináristák előtt is világosan körvonalazza a faluszeminárium problémáját és célkitűzéseit. Magát a füzetet mindenkinek szeretetteljes figyelmébe ajánljuk.

Hován István II. é. hh.

FELVIDÉKEN.

Tíz nap megfigyeléseiről írok egy rövid beszámolót, melyet a megszállt Felvidéken töltöttem, főleg magyarok között. Hála a cseh határőröknek — kerékpárom nem engedték át a határon — gyalog tettem meg az utat a Tátráig a „zu Fuss mit Auto“ módszer segítségével. Így bőséges alkalom jutott a lakossággal való beszélgetésre. Tekintve, hogy öthetes erdélyi út tapasztalataival jártam a Felvidéken, kínálkozik az alkalom a két uralom alatt élő magyarság helyzetének az egybevetésére.

Az egyik az, hogy míg az erdélyi magyarság elnyomása inkább külső, a csehek részéről történő elnyomás főképp szellemi, kulturális téren történik s ezért sokkal veszedelmesebb. Találtam olyan, magát magyarnak valló egyetemi hallgatót, aki dicsekedve beszélt a cseh repülők bravurjairól, mérnökeik ügyességéről, s a Bata-művekről. Egy szlovák gimnáziumot végzett magyar fiút szülei református teológiára akartak adni. A fiú hallani sem akart róla, de amikor szülei elküldték a Csonkaországba, s itt látta, hogy van magyar kultúra, azzal a kéréssel állított be a szülei házba, hogy ő magyar pap akar lenni.

A másik, ami nehézzé teszi a felvidéki magyarság helyzetét az, hogy nincs szellemi központja. Míg az erdélyieknek Kolozsvár volt s ma is a szellemi központ, a Felvidék Budapesthez kapcsolódott, melytől a trianoni vonal elvágtá. Az elszakított rész lehetetlen földrajzi helyzete nem engedi, hogy egy magyar kulturális központ átfogja az egész Felvidéket. Ezért nem tud a felvidéki ref. egyház olyan konferenciát rendezni, mint amellyel erdélyi turánk alatt Csombordon találkoztunk.

Hogy ennek ellenére van magyar élet a Felvidéken, az többek között talán azzal is magyarázható, hogy a felvidéki ember vérében benne van a délelőtt labanc, délután kuruc idők változó világa s így könnyebben viseli a kisebbségi sorssal járó nehézségeket.

Ami engem meggondolkodtatott az egész út alatt az volt, hogy német, lengyel, osztrák, cseh diákokkal mindenütt találkoztam, de magyarral sehol sem. Pedig igazán nem kerül sokba s a magyar érzelmű lakosság szinte minden testi-lelki jóval ellátott. Amikor az egyik országúti szilvafa adott ebédet, ezzel biztatott az egyik magyar: van elég a republikának! Egy tornavölgyi magyar bácsi 15 esztendeje nem látott magyar diákot s mikor megtudta, hogy pataki diák vagyok, nem engedett el magától, ő adott éjjeli szállást. A branyiszközi kedves ismerős, a sztracnavölgyi tót juhász, a Gerlacfalvi csúcs lengyel diákja s a sok vendéglátó mind eszembe jut, valahányszor csak meglátom az újhelyi kilátóból a sötétlő Branyiszkót, mögötte a tiszta időben fehérlő Tátrát.

(—hó—)

Vándorúton Ausztriában.

(Pataki cserkészek ausztriai mozgótábor.)

Mint a vándormadarak . . . kik néha-néha fölkerelkednek, messze tájak felé, . . . úgy indult el a pataki cserkészek egy kis csapata Ausztria hegyes-völgyes vidéke felé. Innen-onnan, az ország más és más részéből gyűltünk össze 1934 július 9-én Budapesten 22-en. 12 a 234-es „II. Rákóczi Ferenc“ cserkészcsoport képzős-cserkész dr. Újszászy Kálmán parancsnok és Harsányi László csapatfőtiszt vezetésével, 11 a „Hegyaljai Erő“ cserkészcsoport tagja Szabó Károly parancsnok és Boda Béla csapatfőtiszt vezetésével.

A bécsi hajón ott dalogtatott este a 22 pataki cserkész: Bécs utcáin lobogott az árvalányhajunk, megnéztük a schönbrunni császári kastélyt és kertet, a Természettörténeti és Művészettörténeti Múzeum kincseit. Bécsből Pöchlarnig gyorshajó fedélzetén tanítottuk magyar nótára az osztrák gyerekeket. Majd régen elszakadt, bécsi polgárrá lett magyar öregúrral beszélgettünk a magyar népről, mai magyar életünkről az amstetteni gyorsvonaton. Girbe-görbe hegyi utakon jártunk, éjszaka Hieflauban, havasi szénán aludtunk egy szinben. Másnap az örökké zúgó, fehérén tajtékozó Enns folyó 2000 m mély szakadékán, a Gesänsén gyalogoltunk 10 kg-os hátizsákkal. Admont után másnap Bad Ausseeben szálltunk ki a vonatból és zuhogó esőben dalolva mentünk ki az égkékszínű Grundlseehez, majd még aznap a „tündérszép Hallstatt“ főterén álltunk; előttünk a komor szépségével megragadó hallstatti tó, mögöttünk égígérő hegyek oldaláról zuhogva ömlenek le a patakok. Megmáztuk a 2240 méter magasan lévő Simony-hüttéig a Dachsteint, láttunk forró nyárban havat, jeget, ködbevesző gleccsert. A menedékház vendégei osztrák dalokat énekeltek nekünk, mi a magyar föld dallamait adtuk cserébe. Egy pillantás: Ferenc József király bad-ischli palotájában vagyunk, egy másik: a Schafberg tetején, 1700 m. magasan luxushotel mellől nézünk le az osztrák tavakra. Salzburgban Mozart szülőháza és a Festung jelent élményt. Badgastein a legkedveltebb osztrák fürdőhely, sok magyar költi itt a pénzét; Villachból az ossiachi tóhoz gyalogolunk, kötélvasúton felmenve a Kanzelbergre látjuk Görz, Doberdó, a Juli és a Jugoszláv-Alpok kéklő csúcsait. Klagenfurtban bomba robban; nem esik bajunk. Bécsújhelyen kaszárnyájában, Sopronban Move-székházban alszunk. Sopron és Győr emléktáblái után még egy felejthetetlen látvány: aki bámulni akar, érkezzon este hajón Budapestre. A citadella, mint korona ragyog a város felett, a Halászbástya csupa fény, a sok ragyogás szikrázik a Dunán. Hajónkon a hollandusok remegve bámultak. — Lassan széteszlottunk, csak kilencen jöttünk Patakig. De az emlékek nem oszlanak el, élnek, tündökölnek, mint tengerjáró hajó fedélzetén sötét viharos éjszakákon a fáklya lángja. *Békés Géza III. é. tan. növ.*

Tennisz-verseny. Szeptember 23-án tartotta a gimnázium Sportkörének tennisz szakosztálya versenyét a Főiskolai tennisz-bajnokságért. Főiskolai bajnok lett: férfi

egyes: br. Vay Béla, férfi páros: br. Vay Béla és Liphay Sándor. Utána a Főiskolai Tennisz Club és a MOVE Tennisz Club tartotta versenyét, melyet a gimn. nyert 3:1 arányban.

Pályázat.

A sárospataki Ifjúsági Közlöny az alapítás 50 éves jubileuma alkalmából a következő pályatételeket hirdeti:

1. *Monográfia a Tiszáninnen Református Egyházkerület egy inkább református jellegű falujáról.* Pályadíja a Tiszáninnen Református Egyházkerület adománya: 30 pengő. A pályatétel tudományos kidolgozására vonatkozó feltételek a sárospataki faluszeminárium vezető tanáránál: dr. Újszászy Kálmánnál tudhatók meg. A legkiválóbb pályamunka, ha terjedelme megengedi, a „Faluszeminárium füzetei” sorozatban megjelenik. — Pályázhat a Közlöny minden olvasója (azok is, akik tagjai valamely egyesületnek, amelyik a Közlönynek előfizetője), aki az előfizetést igazolni tudja.

2. *Egy falusi gyülekezet ifjúsági egyletének téli foglalkoztatása.* Pályadíja Főtiszteletű Farkas István püspök úr adománya: 20 pengő. — Pályázhat a Közlöny minden diák-olvasója.

3. *Legátus, vagy mendikás élmény ötletes feldolgozása (irodalmi tétel).* Pályadíja 20 pengő. Pályázhat a Közlöny minden olvasója.

4. *A sárospataki teológus internátus szobáinak stílszerű elnevezése.* (Az elnevezés lehet történeti pl. Radácsy-szoba, vagy karcser, lehet az elszakított városok neve, vagy bármilyen „elmésség”). Pályadíja dr. Szabó Zoltán teol. professzor adománya: 5 pengő. Pályázhat a Közlöny minden olvasója.

A kiváló pályamunkák a Közlöny 50 éves jubileumi számában esetleg közöltetnek.

Beadási határidő: 1935 május 1. A külsőségekben is tiszta munkát kérünk!

A pályadíjakat adományozóknak ezúttal mond hálás és szíves köszönetet az Ifjúsági Közlöny szerkesztősege. f. sz.

Kedves Olvasóink!

Köszönettel nyugtázzuk az „Ifjúsági Közlöny” XLIX. évfolyamára nyáron beküldött előfizetéseket: Pavletits Béla (Debrecen) 6 P., Hajdu György dr. (Budapest) 4 P., Kutas Imre (Alacska) 3 P. Lezárva az elmúlt évet, nyitva hagyva az elmúlt év előfizetést elfeledőinek sűrűn megrakott udvarát, átlépünk az L. évfolyam munkaterületére. Erőteljesen hangzik az indulás üteme: jubilálni, örvendezni akarunk. Örvendezésünkbe szomorú hang is vegyül: elment a nagy pártfogó, dr. Rácz Lajos, aki tudta, hogy szellemi, lelki erők árasztásához oda kell állítani az anyagi világot is. Öreg és ifjú pataki diákok között, s minden Patakot szerető ember lelkében verjen gyökeret ez a gondolat. Megértő olvasótábor támogatására építjük ez örvendezés esztendeje kiadóhivatali gondjainak fundamentumát. — Az alap lerakásánál jó példával megy elől az utóbbi évek legpontosabb előfizetője: dr. Erőss József ny. körorvos, (Iharosberény) aki a jubiláris Ifjúsági Közlöny előfizetési díjára 10 P-t küldött. Hálás köszönet érte.

KIADÓHIVATAL.

HIREINK

Kérelem Olvasóinkhoz! Nagyon kérjük azokat a kedves Olvasóinkat, akiknél az ifj. akadémiai Olvasó-egylet könyvtárából a mult években kivett s eddig még be nem adott könyv van, hogy *legyenek szivesek* azokat *könyvtár rendezés miatt rövidesen beadni.*

Mély tisztelettel és szeretettel köszöntjük *Novák Sándor* gimn. igazgató urat közigazgatóul való megválasztása alkalmából.

Dr. Gulyás József, főiskolánk kiváló tanára az év elején ünnepelte negyedszázados tanári jubileumát. Mi is tanítványi hűséggel, hálás szeretettel köszöntjük szívünk minden szeretetével eme ritka jubileum alkalmával. Legyen az Ő élete, munkássága továbbra is példa előttünk, legyen továbbra is Isten áldása életén.

Elekes Imre ny. gimn. igazgató az Angol Internátus volt igazgatója 3 évi lelkes s odaadó munkája után megvált az Angol Internátus vezetésétől. Az új igazgató *Szabó Gyula* gimn. tanár lett, kinek értékes, köztiszteletnek és szeretetnek örvendő egyénisége garancia az Internátus további fejlődésére és irányítására.

Uj tanárt kapott a tanítóképző *Harsányi László* személyében, aki ezéven a vallást és a németet fogja tanítani s egyben az intézet felügyelő-tanára is.

Az Angol Internátus új felügyelő-tanára *Képes Géza* gimn. tanár lett. Megérkezett az új angol tanár is *Hooper Lloyd* személyében. Kedves, barátságos fiatalember, sportolni kiválóan tud. Szeretettel köszöntjük Őt s kérjük, érezze jól magát közöttünk.

Dr. Vasady Bélát, theol. akadémiánk kiváló tanárát a Kormányzó Ur Őfőméltósága debreceni egyetemi tanárrá nevezte ki. Eltávozása alkalmából szept. 23-án egy esti áhítat keretében búcsúzott szeretett tanárától a theológus ifjúság. Tóth Pál imája után Novotny Gyula ifj. elnök egy rövid beszéd

kapcsán átadta az ifjúság ajándékát egy művészi esen díszített emléklapot és egy díszkötésű bibliát. Meghatott szavakkal válaszolt szeretett volt professzorunk. 24-én kikísértük a vonathoz s a „Válásra int immár az óra“ hangjai mellett intettünk utolsó búcsút távozó tanárunknak.

Alapvizsga, I—II. lelkészképesítő vizsga theol. akadémiánkon. Az előbbi évekhez képest meglepően jó eredménnyel végződött szept. 17—18-án az alapvizsga, melyen a 17 jelentkező közül 2, Bertha Zoltán és Gönczy Árpád jeles, 7-en jós, 3-an elégséges eredményt értek el, 4 a decemberi javító vizsgára utasított, 1 pedig megismétli az évfolyamot. — I. lelkészképesítő vizsgát tett szept. 19—20-án 16 ifjú, kik közül 5, Hegedüs Imre, Héthy Lajos, Lőrinczy Etelka, Németh József és Palumb Gyula jeles, a többi 11 jós eredményt mutatott fel. — A II. lelkészképesítő vizsgálaton szept. 20—21-én 14 s. lelkész közül a külföldi egyetemet járt Egressy Lajos, Molnár Pál, Nagy Árpád és Tóth Lajos jeles, 7 jós, 3 pedig elégséges oklevelet szerzett. A kikerült s. lelkészekre a vizsgálatokon felmutatott jó eredményeken túl a mindenható Isten áldását kérjük gyakorlati, építő munkájukra is.

Évmegnyitó ünnepély Főiskolánkon. Ünnepélyünk nem maradt el a többi évmegnyitó ünnepélyek nivója mellett. Ez is a családiasság jegyében folyt le szeptember 12-én. Tanárok, tanulók seregének élén ott voltak iskolánk vezetői: Farkasfalvi Farkas Géza egyh. ker.-i főzondnok, Janka Károly, dr. Bethlen Pál gr. iskolai gondnokok s az ig. tanács gyűlésére megjelent igazgató-tanácsosok és a szülők közül többen. A testvér miskolci ref. reálgimnázium hasonló ünnepélyén jelenlevő Farkas István püspök urunk üdvözlét Janka Károly gondnok tolmácsolta. Bibliát olvasott, megleghangu imát mondott dr. Szabó Zoltán főiskolai lelkész. Évmegnyitó beszédet tartott Novák Sándor, főiskolánk új közigazgatója, ecsetelve az új világ arculatát s abban a nevelésre hivatottak elsőrendű fontosságú feladatait. Utána

Bálint József, iskolánk rajztanára tartotta székfoglaló beszédét, melyben a forma szerepét hangsúlyozta a rajzitanításban. Végül Janka Károly gondnok köszönte meg a székfoglaló beszédet s intézett szeretetteljes buzdító szavakat az ifjúsághoz.

Exmisszió. Szept. 20-án, délután 6 óra-
kor indult a Főiskolából a templomba tanárai, teológus társai kíséretében az a 16 tagból álló ifju sereg, mely ezzel az alkalommal először vett palástot magára. Az ünnepély bensőséges keretek között folyt le. Enyedy Andor dr. egyházkerületi főjegyző bibliaolvasása s imája után Palumby Gyula szénior hirdette az ígét Ézs. 6 : 8. alapján. Majd Mátyás Ernő dr. teol. igazgató jellemezte azt a kohót, melyben a teol. tanári kar igyekezett ez ifjakat előkészíteni a küzdő-
térre s átadta őket egyházkerületünk püspökének, aki a lelkeket az Ige s Szentlélek sodrába állító exmissziós beszéddel fogadta s áldotta meg az új munkatársakat. Az Ur legujabb munkábahívottainak névsora : Fiedler István, Hegedüs Imre, Héthy Lajos, Horkay István, Józsa István, Karsay Sándor, Kádár Zoltán, Kájel Béla, Kolláth Károly, Lőrinczy Etelka, Menyhért Endre, Nagy Lajos, Németh József, Palumby Gyula, Pecenye Andor, Veress Imre.

Dr. Egey Antal, tan. képz. int. tanár a szüniidőben Budapesten feleségül vette Lányi Katalint. Boldog életet!

Varga Gábor, tan. képz. int. tanár 1934 július 24 én esküdött örök hűséget Vitek Annuskának. Isten áldását kérjük életükre.

Szabó Gyula gimn. tanár a nyár folyamán tartotta esküvőjét Magdi Sándor dr. szlovenszkói tiszánnenni püspök leányával Magda Saroltával. Isten áldását kérve életükre, szeretettel köszöntjük az ifju párt.

Erdélyi László gimn. tanár és Murin Lenke július 17-én tartották esküvőjüket a pataki református templomban. Ad multos annos!

Az Országos Református Theológus Szövetség június 22—26. napjain tartotta jubiláris vándorkonferenciáját Sárospatak—Miskolc—Diósgyőr—Vasgyár utvonallal, mely

után kirándulás volt Ággtelekre. A konferencia mély nyomokat hagyott a résztvevők lelkében, nagy belső gyarapodást eredményezett, de sok szép és kedves emlékkal is szolgált. A rendezés nehéz és fáradságos munkája Palumby Gyula és Novotny Gyula érdeme.

A Hittanhallgatók Egylete megkezdte évi munkáját a következő tisztikarral : tanárnök : dr. Mátyás Ernő theol. akad. igazgató, ifj. elnök : Novotny Gyula IV. é., alelnök : Harangi László IV. é., titkár : Bertha Zoltán III. é., pénztáros : Ébner László IV. é., jegyző : Kalydy Miklós II. é., iratterjesztő : Fűrjész István IV. é., bizottsági tagok : Kovács István IV., Gönczy Árpád III., Jánossy Ferenc II. éves teológusok. Az évi munkaprogramban a főcél : intenzivebbé és erőteljesebbé tenni ugy a belső, mint a külső munkát. A belső munkában szeretnénk megvalósítani a vitagyűléseket, az évfolyamonkinti gyűléseket, meghívni külső egyházi és világi előadókat, a többi teológiákkal kimélyíteni a testvéri kapcsolatokat. A külső munkában a program : kiterjeszteni és rendszeresíteni a teológus missziót, a vasárnap délutáni templombajárás mellett propagandát indítani, regős csoportok szervezése és munkája által népünk szellemi színvonalát emelni, kapcsolódni a faluszemináriumi munkához, ünnepek, irodalmi esték rendezése által növelni a segélypénztárt, teacstélyek rendezésével előmozdítani a theol. ifjuság társadalmi életét.

Az Ifjusági Olvasó Egylet ezévi tisztikara a következő : ifj. elnök : Harangi László IV., pénztáros : Iglay Ferenc IV., ellenőr : Biró Sándor IV., könyvtáros : Kódöböcz József III., jegyző : Tóth Gusztáv II. é. hh. A tavalyi tanárnök dr. Vasady Béla nagyszerű vezetése után, ki eltávozott Patakról, az ifjuság egyhangulag dr. Újszászy Kálmán meghívása mellett szavazott, kinek személye biztosítja az egyesület szakszerű vezetését. Az egyesület ezévi programjában szerepel egyrészt a könyvtár rendezése és újabb könyvek vétele, másrészt a kaszinó otthonossá tétele. A napi és folyóiratok mind a tagok rendelkezésére állanak, épügy, mint

a rádió és billiárdasztal is. A három segéd-könyvtárnok: Kiss Péter, Kovács István és Fischer György ingyen kap lakást a könyvtáros szobájában. Bizottsági tagok lettek: Kiss Péter és Koncz Sándor IV., Bertha Zoltán és Kiss Ernő III., Jánossy Ferenc és Kalydy Miklós II., Kádas Miklós és Vályi József I. é. theológusok.

A Főiskolai Kórus tisztikara 1934/35. iskolai évre a következő: tanárelnök: Szabó Ernő főisk. ének- és zenetanár, kóruselnök: Tóth Pál IV. e. hh., főprecantor: Kecskés József IV., alprecantor: Basky István IV., protokántorok: I. tenor: Lovas Gyula IV., II. tenor: Sipos Zoltán II., I. bassus: Szücs István IV., II. bassus: Benyhe Imre IV. A Kórus ez évi munkájában az egyházi és iskolai szerepléseken kívül fontos tényező lesz a debreceni Kántussal való találkozás Debrecenben. Tervbe van véve: új darabok tanulása, vidéki kiszállások, egyház zenei hangversenyen való működés, együttműködés a Főiskolai Zenekarral.

A Sárospataki Akadémiai Atlétika Klub 1931 júniusában az 1931—1935. iskolaévi tisztikarát a következőképpen választotta meg: ifj. elnök: Kertész Gyula IV., alelnök: Vatai László III., pénztáros: Csontos István II., szertáros: Kiss Ernő III., jegyző: Tóth Gusztáv II., bizottsági tagok: Kecskés József IV., Demjén Géza III., Ablonczy Dániel II., számvizsgáló bizottság: Basky Kalmár András és Novotny Gyula IV. é. theológusok, szakosztály vezetők: evezős szakosztály: Szabó István IV., téli sportok szakosztálya: Kalmár András IV., football szakosztály: Göndöcz László II., atletikai szakosztály: Kalydy Miklós II., szertorna szakosztály: Gulyás György II. é. hh.

A tanítóképző-intézet „Comenius“ önképzőköre szept. 15-én tartotta ezévi alakuló gyűlését. Ifjúsági elnök a 1934/35. évre Lázár Gyula V. é. tn. Szép reményekkel nézünk munkája elé. — Az intézet sportköre is megalakult. Sportkörü elnök: Kovács István V. é. tan. növendék.

Az Erdélyi János önképzőkör szept. 25-én tartotta alakuló gyűlését Harsányi

István dr. tanár elnöklésével. A tisztikar a következőképpen alakult: ifj. elnök: Bürger Ferenc VIII., titkár: Mészöly Gedeon VII., jegyző: Csöry István VII., pénztárnok: br. Vay Frigyes VII., ellenőr: Gombos Imre VIII., főkönyvtárnok: Karászi Benő VIII., könyvtárnokok: Fekete Pál, Öhlschläger Béla VII. és Király Kálmán VI., háznagy: Horkay Barna V., Választmányi tagok: VIII. oszt.-ból: Hazagh Mihály és Técsy János, VII.-ből: Nagy Endre és Mészöly Dezső, VI.-ből: Imry Ferenc és Fazekas István, V.-ből: Boros Imre és Demeter Gyula.

Gimnáziumunk I. Rákóczi György Ifjúsági Egyesülete október 3-án tartotta alakuló gyűlését Bódy Dénes tanárelnök elnöklésével. Működését a következő tisztikar vezeti: ifjúsági elnök: Széll Imre VIII. o., titkár: Técsy János VIII. o., jegyző: Nagy Endre VII. o., pénztárnok: Mészöly Dezső VII., könyvtáros: Tóth Bertalan VII., Választmányi tagok: VIII.-ből: Karászi Benő és Farkas Miklós, VII. ből: Csöry István és Fekete Pál, VI.-ből: Imry Ferenc és Pollák Géza, V. ből: Halász András és Demeter Gyula. Isten áldása tegye áldottá gyümölcsöző munkájukat.

A Főiskolától Héthy Lajos két évig Amerikában tanult theológus diák az angol-szak elvégzésére a budapesti egyetemen 600 pengő stipendiumot kapott. — Tanulmányi segélyben részesült ugyancsak a Főiskolától Ruszkay Endre érettségizett diák, aki a debreceni egyetemen készül a tanári pályára.

Csendes napunkat okt. 1-én tartottuk. Dr. Szabó Zoltán gyakorlati tanárunk biblia magyarázata után dr. Mátyás Ernő theol. igazgató ünnepélyes fogadalomtétellel az első éveseket és az ujonnan jötteket akadémiánk polgárainak nyilvánította. Dr. Marton János professzorunk az internátusi életéről tartott egy közvetlen beszélgetést. A délutáni programon pedig dr. Zsiros József gazdag gondolatu bizonyágtétele és dr. Újszászy Kálmán előadása a theológus élet mai követelményeiről egészítették ki a nap áldásait.

A jelen iskolai év kezdetétől az angol internátusban is laknak theológusok, akik

szükségszerűen igyekeznek kiegészíteni azokat a nevelési eszméket, amelyek a Főiskola szelleméből és ennek hordozóiból, a tanárokból következnek. A bentlakó teológusok: Bíró Sándor, Harangi László IV. és Vataj László III. évesek. A kisinternátus tiszteletes felügyelői: Ébner László, Novotny Gyula IV., Dabóczi István III. és Kalydi Miklós II. éves teológusok.

A 134. sz. Hegyaljai Erő cserkészcsoapat szeptember 18-án tartotta első csapatösszejövetelét. Évi csapat munkáját 5 vezetővel, 78 cserkésszel és 32 apróddal kezdte. Az első gyűlés alkalmával adta át Szabó Károly vármegyei vezetőtisztt, csapatparancsnok a Cserkész Szövetség diszokleveleit az országos portyázás alkalmával a Szövetség által kitüntetett örsöknek. Az örsökön kívül a csapat is kapott egy gyönyörű oklevelet, mert 100 százalékos csapatlétszámmal vett részt az országos portyázáson. A csapat nyári nagytáborát Vajdácskán tartotta. A csapat 12 tagja továbbá résztvett az ausztriai mozgótáboron, melynek vezetői Szabó Károly és Boda Béla cserkészisztiztek, gimn. tanárok voltak.

A 234. sz. II. Rákóczi Ferenc tanítóképzős cserkészcsoapat vezetőt cserélt. Dr. Újszászi Kálmán theol. tanár, aki hat éven át sok szeretettel vezette a csapatot, átadta a parancsnokságot Harsányi László cserkészisztiztnek, maga pedig mint csapatistizt vesz részt a csapat munkájában.

A gimnázium Nagy Sándor Gyorsíróköre október 4-én tartotta alakuló gyűlését. Tanárelnök: Dr. Urbán Barnabás. A tisztikar a következő: ifj. elnök: Széll Imre V. II., pénztáros: Rapoch Frigyes VI., titkár: Imry Ferenc VI. o., könyvtáros és jegyző: Király Kálmán VI. o., Gyakorló órákat tart hetenként külön a kezdőknek, külön a haladóknak. Több háziversenyt, valamint a nyiregyházi és saujhelyi versenyeken való részvételt is tervezi.

A Rákóczi Sportkör szeptember 17-én tartotta alakuló közgyűlését Szabó Károly tanárelnök elnöklésével. Az új tisztikar a következő: ifj. elnök: Maller Sándor VIII.,

alelnök: Nagy Endre VII., titkár: Szacsury István VIII., főjegyző: Baksy Rezső VIII., aljegyzők: Csöry István VII. és Pollák Géza VI., pénztáros: Kiss Károly VIII., szertáros: Kajdy Béla VIII., sporttudósító: Baksy Rezső VIII. Szakosztályvezetők: atlétika: Kajdy Béla, torna: Maller Sándor, uszó: Patay Gyula, evezős: Deák István és Baksy Rezső, futball: Vicsay Endre, sí és korcsolya: Németh Iván és Baksy Rezső VIII. o. tanulók. Az agilis vezetők a sport minden ágában már megkezdték a tréninget. Előre láthatólag több verseny is lesz.

Megalakult szept. 29-én a tanítóképző intézet „Soli Deo Glória“ Collegiuma is, 2 csoportban. Tanári vezetője Harsányi László. Az I. csoport elnöke Sárközi János IV. é. tn. A II. csoport elnöke Anga Károly IV. é. tan. növ. A Collegium az igazgató ur jóvoltából otthont kapott az eddigi bejárószobában. Kivánjuk, hogy Isten dicsőségére folyjon munkájuk ezután is.

A gimnázium „Rákóczi Zsigmond“ Soli Deo Gloria Collegiuma szeptember 23-án tartotta első gyűlését. A múlt évben megválasztott tisztikar a következő: elnök: Széll Imre VIII., titkár: Imry Ferenc VI., jegyző: Király Kálmán VI., pénztáros: Pollák Géza VI. Az alsós Collegium 12-es létszámmal a felsős Collegium munkaprogramjából: Diáktestvéreink lelki gondozása, szegény gondozás, sáfárság, Soli Deo Gloria konferencia rendezése Patakon, falujárás, a Szövetség konferencián való képviselő stb.

A faluszeminárium kiküldötte Fürjész István és Kovács István IV. é. teológusokat a dunántúli magyarság viszonyainak beható tanulmányozására. Tanulmányutjuk egy hónapi időt vesz igénybe. Végzett munkájukról a Közlönyben fognak beszámolni. — Vágó István jól sikerült alapvizsgája után pedig Tiszakarádra ment két heti faluszemináriumi munka végzésére.

Kladóhivatall vezető: Kovács István.

Kladja: a főiskolai Ifjúsági Egylet.

Nyomtatta: Kisfaludy László
a ref. főiskola betűivel, Sárospatakon.